

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

**GUDIKATUR DR.
IAN SPITERI BAILEY**

Seduta tal-15 ta' Settembru, 2008

Talba Numru. 692/2007

**Emanuel Borg u martu Maria Rita Borg
(ID No: 44858M u 0614664M)**

Vs

Anna Clews u zewgha George Clews

It-Tribunal,

Ra l-**Avviz** fl-ismijiet premessi pprezentat fl-24 ta' Settembru, 2007 fejn gie mitlub illi t-Triobunal jikkundanna lill-konvenuti ihallu s-somma ta' hames mitt Liri Maltin (Lm500) jew somma verjuri li tigi likwidata minn dan l-Onorabbli Tribunal, rapprezentanti danni sofferti mill-atturi b'segwitu ta' akkuzi ta' malafama li ghamlet il-konvenuta fil-konfront tal-atturi, konsistenti f'telf ta' xoghol, spejjez medici u legali, u dan kif ser jirrizulta waqt it-trattazzjoni

tal-kawza. Bl-ispejjez u bl-imghax legali, kontra l-konvenuta ngunta ghas-subizzjoni.

Ra r-**Risposta** tal-konvenuti tal-5 ta' Novembru, 2007 fejn gie premess illi in linea preliminari, il-konvenuti jeccepixxu illi dan it-Tribunal m'ghandux il-kompetenza sabiex jisma` u jiddeciedi dwar it-talbiet ta' l-atturi, stante illi dawn it-talbiet mhumix talbiet ghal flus a tenur ta' l-Artikolu 3(2) tal-Kapitolu 380 tal-Ligijiet ta' Malta, u dan minhabba li l-atturi qeghdin jitolbu l-likwidazzjoni ta' danni kawzati b'allegati akkuzi ta' malafama konsistenti f'telf ta' xoghol, spejjez medici u kif ukoll spejjez legali.

Illi bla pregudizzju ghas-suespost it-talbiet ta' l-atturi huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u ghandhom jigu michuda bl-ispejjez kontra taghhom stante li l-konvenuti m'ghamlu ebda akkuzi ta' malafama fil-konfront ta' l-atturi, u kwindi m'huma bl-ebda mod responsabbli ghal-allegati danni rikjesti mill-atturi. Salv eccezzjonijiet ulterjuri. Bl-ispejjez kollha kontra l-atturi.

Ra d-decizjoni preliminari tieghu tad-19 ta' Frar 2008, li permezz taghha ddecieda dwar l-ewwel eccezzjoni tal-konvenuti.

Sema` x-xhieda kollha prodotti u ra d-dokumenti kollha ppresentati.

Ikkunsidra :

Illi l-attrici **Maria Rita Borg** (8 ta' April 2008), stqarret illi fil-passat kienet ghamlet proceduri kriminali kontra l-konvenuta Anna Clews rigwardanti diversi ittri u telefonati anonimi. Qalet ukoll illi din l-istorja ilha ghaddejja ghall-madwar sitt snin, u wara li tircievi ittri anonimi gieli kellha tirrekorri ghand tabib ghal-kura medika. Ippromettiet illi tesebixxi prospett tad-danni sofferti.

Yanika Borg, bint l-atturi u prodotta mill-istess atturi (8.04.08), qalet illi hija ma tistax tghid jekk il-genituri taghha sofrewx xi tip ta' hsara rizultat tal-malafama li ghaddew minna.

L-attur **Emanuel Borg**, ikkonferma dak li xehdet l-attrici, cioe` illi l-istorja mal-konvenuta ilha ghaddejja madwar sitt snin. Ikkonferma wkoll illi martu kellha bzonn kura medika, qal ukoll illi fid-drabi li l-familja rceviet telefonati anonimi hu kellhu jitlaq minn fuq il-post tax-xoghol sabiex jinghaqad ma` familtu. Qal ukoll illi minn mindu spiccat il-kawza kriminali l-affarijiet huma weqfin.

Ra n-nota ta' l-atturi pprezentata fis-seduta tas-7 ta' Mejju 2008, kontenenti prospett tad-danni allegatament sofferti, ammontati ghal elfejn, sitt mija u tmienja u hamsin Euro u erba` Euro Cents (€2658.04), gia elf, mija u erbghin Liri Maltin u disa` u sebghin centezmu (Lm1140.79).

Sema` x-xhieda tal-konvenut **George Clews** (10.06.08) li stqarr illi l-atturi huma girien taghhom u li in segwitu ghall-proceduri kriminali li kienu ttiehdu, l-kontendenti kienu ghamlu garanzija reciproka. Jghid illi l-ewwel darba li sar jaf b'xi problemi li kien hemm kien f'Jannar 2007 meta baghtu ghalih il-Pulizija. Ma jafx min kiteb l-ittri anonimi, izda jaf illi l-mara tieghu giet akkuzata b'dan.

Sema` t-trattazzjoni tad-difensuri tal-partijiet u ra illi l-kawza thalliet ghall-lum ghad-decizzjoni.

Ikkunsidra ulterjorment :

Illi l-atturi qeghdin hawnhekk jistitwixxu proceduri sabiex dan it-Tribunal jillikwida d-danni allegatament sofferti minnhom in segwitu ghal azzjonijiet dannuzi maghmula fil-konfront taghhom mill-konvenuti.

Illi min jallega irid jipprova – u ghalhekk anke f'dan il-kaz il-piz tal-prova kien jispetta lill-atturi. L-atturi f'dan il-kaz kellhom l-obbligi li fl-ewwel lok jippruvaw illi l-konvenuti kkommettew azzjonijiet dannuzi fil-konfront ta' l-istess atturi u fit-tieni lok kellhom jippruvaw ukoll illi tali azzjonijiet dannuzi kkawzaw danni u l-ammont ta' l-istess danni.

L-atturi, fl-Avviz minnhom intavolat, talbu ghall-likwidazzjoni tad-danni fis-somma ta' hames mitt Liri

Maltin (Lm500) jew somma oħra verjuri. Il-prospett esebit (a fol 23) jindika somma likwidata mill-istess atturi fl-ammont ta' elf u mija u erbghin Liri Maltin u disgha u sebghin centezmu (Lm1140.79), jew elfejn sitt mija u tmienja u hamsin Euro u erba` Euro Cents (€2658.04) – ossia aktar mid-doppju.

Illi apparti mill-fatt illi l-*items* kollha ndikati kienu ġia a konozzenza (suppost!!) ta' l-atturi – pero` l-atturi ma ppruvawx kif trid il-ligi d-danni minnhom sofferti.

Qabel xejn jinghad illi għal dak li jirrigwarda l-prova dwar l-allegat azzjoni dannuza magħmula mill-konvenuti lill-atturi – l-atturi strahu biss fuq is-sentenza DOK GC minnhom esebita – liema sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bħala Qorti ta' Gudikatura wahedha ma tistgħax tagħmel prova sufficjenti f'dawn il-proceduri. L-atturi ma ressqu ebda prova, una volta anke illi l-fatt huwa kkontestat mill-konvenuti, illi verament l-konvenuti ikkomettew azzjoni dannuza fil-konfront ta' l-istess atturi. Hadd mit-tlett xhieda prodotti mill-atturi ma ressaq l-icken prova dwar dak allegat fl-Avviz promotur.

Strettament, b'din il-konkluzjoni, it-Tribunal jista` jieqaf hawn. Imma dan mhux ser jagħmlu għax anke dwar il-quantum tad-danni mitluba mill-atturi, it-Tribunal mhux sodisfatt illi l-atturi ippruvaw il-kaz tagħhom, u għalhekk anke kieku għall-grazzja ta' l-argument, it-tribunal seta` jsib u jikkonkludi illi l-konvenuti kkomettew azzjoni dannuza kontra l-atturi għall-liema huma jridu jirrispondu – l-atturi naqqsu milli jippruvaw il-kaz tagħhom għal dak li huwa danni u quantum ta' danni allegatament minnhom sofferti.

Dwar il-prospett – l-attrici tgħid biss illi kellha tipprezenta wiehed. Hekk sar – u wara l-presentata tal-prospett, l-attrici la hadet gurament fuqu u dwaru u wisq anqas ssostanzjat il-prospett tagħha biex tipprova l-kaz tagħha.

It-Tribunal iħoss illi mhux bizzejjed illi jigi pprezentat prospett bħal dak esebit – dak irid ikun sopportat mid-dokumentazzjoni relattiva għalih – bħal ma huma

payslips, ricevuti ta' tobba etc. Min dan kollu ma sar xejn – u ghalhekk dan it-Tribunal ihoss illi l-pretensjoni attrici ma gietx ppruvata sodisfacentament kif trid il-ligi. Fuq kollox dawn huma dokumenti li l-atturi setghu facilment ipprocew, suppost jinsabu f'idejhom u kellhom jigu esebiti sabiex jippruvaw il-kaz taghhom.

Kulhadd jista`jhejji prospett – imma dak wahdu u fih innifsu ma jikkostitwix prova. Il-prova vera tigi meta il-prospett ikun sopportat mid-dokumentazzjoni relattiva. Il-prospett wahdu huwa indikazzjoni, elenku u spjegazzjoni tad-danni allegatament sofferit – imma jrid ikun sostanzjat, altrimenti ma jiswa` xejn.

Kien di fatti korretti l-konvenuti jghidu illi bil-provi li tressqu mill-atturi – il-konvenuti lanqas kellhom x'jikkontrollaw, propju minhabba n-nuqqas ta' provi adegwati.

Fid-dawl ghalhekk tal-fatt illi l-atturi ma rnexxilomx jipprovaw illi huma sofrew danni x'jigu likwidati konsegwenza u ghar-ragunijiet indikati fl-Avviz – t-talba taghhom sejra tigi michuda.

Ghaldaqstant, it-Tribunal, wara li qies ic-cirkostanzi kollha tal-kaz u wara li ha konjizzjoni ta' l-atti kollha jghaddi sabiex jichad t-talba attrici in kwantu ma' gietx sodisfacentement ppruvata – bl-ispejjes kollha kontra l-istess atturi.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----